KOORTSSTUIP BIJ KINDEREN

FRANCISCUS VLIETLAND

Inleiding

Voor de meeste mensen is het zien van een koortsstuip een zeer angstaanjagende ervaring. Met deze folder hopen wij op een paar van deze vragen antwoord te geven. Als u andere vragen heeft, aarzel dan niet deze aan uw kinderarts te stellen.

Wat is een koortsstuip?

Een stuip of een convulsie is een plotselinge stoornis in de (elektrische) functie van de hersenen. Een dergelijke aanval veroorzaakt kortdurend bewusteloosheid en meestal spiertrekkingen. Bij jonge kinderen kan bij een ziekte met koorts een stuip optreden. Dat heet een koortsstuip. Deze treedt voornamelijk op aan het begin van een ziekteperiode als de koorts snel stijgt. Een koortsstuip is iets anders dan epilepsie. Er is sprake van epilepsie als meerdere stuipen zonder koorts optreden.

Koortsstuipen komen vaak voor. Ongeveer één op de twintig kinderen krijgt ooit een koortsstuip. De aanvallen treden op bij kinderen tussen zes maanden en zes jaar. Het is dus een typisch probleem van jonge kinderen.

Tijdens een aanval is uw kind bewusteloos, u kunt dus geen contact met uw zoon of dochter krijgen. Uw kind voelt op dat moment geen pijn. Het kan soms even met ademhalen stoppen. Vaak trekken armen en benen en soms draaien de ogen weg. Na een fase van bewusteloosheid, met of zonder trekkingen, komt uw kind snel weer bij. Uw kind maakt een uitgeputte indruk. Hierna valt uw kind meestal in een diepe slaap. Soms heeft uw kind hoofdpijn of kan uw kind braken na een aanval.

De koorts, waarbij stuipen optreden, kan veel oorzaken hebben. Koorts bij kinderen met een koortsstuip komt meestal door een verkoudheid, keel- of oorontsteking.

Gevolgen

Het is goed om te weten dat 'normale' koortsstuipen geen schade aan de hersenen veroorzaken. Alle kinderen ontwikkelen zich na een koortsstuip normaal. Alleen als een koortsstuip heel lang duurt, is er een kans dat restverschijnselen optreden. Kinderen overlijden nooit tijdens een typische koortsstuip. De kans dat het kind later epilepsie krijgt is heel klein en hangt samen met het feit of epilepsie voorkomt in uw familie.

Kan een koortsstuip zich herhalen?

Bij ongeveer dertig procent van de kinderen die een koortsstuip heeft gehad, doet zich een herhaling voor. Tien procent van de kinderen maakt drie of meer aanvallen door. 60% van de kinderen maakt een koortsstuip slechts één keer mee. De kans op herhaling is per kind verschillend.

Wat te doen bij een nieuwe koortsstuip

Het kan gebeuren dat bij een nieuwe koortsperiode opnieuw een koortsstuip optreedt. Koortsstuipen duren in het algemeen kort en gaan vanzelf over. Enkele adviezen:

- Blijf kalm.
- Zorg dat uw kind zich niet kan verwonden. Leg het op een zachte ondergrond. Draai uw kind op de zij, zodat het vrij kan ademen.
- Als een aanval langer dan drie minuten duurt, kunt u de aanvalsmedicatie toedienen die de arts heeft voorgeschreven. De aanvalsmedicatie is Stesolid of Midazolam. Stesolid heeft vaak de voorkeur daar dit medicijn langer houdbaar is.
  Stesolid; is een tube met medicatie (Diazepam) die via de anus moet worden toegediend.
  Midazolam neusspray; dit is een spray die via de neus moet worden toegediend. Het aantal keer dat u de spray moet geven hangt af van het gewicht van uw kind en is door de arts voorgeschreven.

Doe dit alleen als de aanval (bewusteloosheid en trekkingen) nog bezig is. Na toediening stopt de aanval binnen een paar minuten. Vaak is de aanval al voorbij, voordat men de Stesolid heeft kunnen geven. Het is dan niet meer nodig.

- Indien de aanval na vijf tot tien minuten nog niet is gestopt, kunt u een tweede maal aanvalsmedicatie geven. Tevens moet u dan 112 bellen. Medicijnen worden dan zo nodig in de bloedbaan van uw kind toegediend om de stuip te laten stoppen. Na een koortsstuip moet een arts altijd uw kind nakijken. De arts doet onderzoek naar de oorzaak van de koorts. Soms is verder onderzoek of behandeling nodig.

Wat te doen bij koorts

Jonge kinderen hebben regelmatig koorts. Dit hoort bij de levensfase. Ook komt op deze leeftijd verkoudheid en keel- of oorontsteking veel voor. De koortsperioden zijn nauwelijks te voorkomen. Enkele adviezen:

- Overtuig u ervan dat uw kind echt koorts heeft en meet de temperatuur met een thermometer
- Probeer een indruk te krijgen over de oorzaak van de koorts bij uw kind. Overleg eventueel met uw huisarts.
- Kleed uw kind luchtig aan. Laat het kind onder alleen een laken of een dun deken slapen.
- Het geven van Paracetamol voorkomt een koortsstuip niet. U kunt uw kind wel Paracetamol geven omdat het zich daardoor comfortabeler voelt of geen pijn heeft, zoals oorpijn. Wij adviseren u om uw kind dan drie tot vier keer per dag Paracetamol te geven. Bespreek de dosering met uw arts of lees de bijsluiter. Dit advies voorkomt dat uw kind een piekende temperatuur krijgt, doordat de koorts snel weer stijgt nadat de Paracetamol is uitgewerkt.

Conclusie

- Koortsstuipen komen veel voor en zijn, hoewel angstwekkend, in principe onschuldig;
- Koortsstuipen treden vooral bij jonge kinderen op en kunnen zich meerdere keren voordoen;
- Epilepsie volgt slechts zeer zelden koortsstuipen op;
- Bij een volgende koortsstuip kunt u, wanneer deze langer dan drie minuten aanhoudt, uw kind Stesolid of Midazolam geven;

- Roept u na een koortsstuip bij uw kind altijd de hulp van een arts in. Dit is belangrijk voor het achterhalen van de oorzaak van de koorts.
- U kunt een aantal algemene maatregelen treffen bij koorts.

Vragen

Als u nog vragen heeft over het ziektebeeld van uw kind, dan horen wij dat uiteraard graag van u zodat wij uw vragen kunnen beantwoorden. Voor meer informatie kunt u kijken op www.mijnkinderarts.nl.

April 2018